

Sygn. akt I UK 145/17

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania L.O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o jednorazowe odszkodowanie z tytułu choroby zawodowej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 lutego 2018 r.,

skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w C.

z dnia 24 listopada 2016 r., sygn. akt IV Ua [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 listopada 2016 r. Sąd Okręgowy w C. oddalił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. od wyroku z dnia 20 stycznia 2016 r., którym Sąd Rejonowy w C. zmienił decyzję organu rentowego z dnia 5 marca 2015 r. i przyznał L.O. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu pogorszenia stanu zdrowia w związku z chorobą zawodową.

W skardze kasacyjnej organ rentowy zarzucił: 1) naruszenie przepisów prawa procesowego, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, a to art. 227 w związku z art. 278 § 1 k.p.c. przez rozstrzygnięcie sprawy wbrew opinii biegłych w sprawie, w której wymagane były wiadomości specjalne z zakresu wiedzy medycznej oraz 2) naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie art. 11 ust. 1 w związku z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o

ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (dalej jako ustawa wypadkowa) i przyjęcie, że ubezpieczonemu przysługuje prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu pogorszenia stanu zdrowia w związku z stwierdzoną u niego chorobą zawodową, w sytuacji gdy z opinii biegłych sądowych jednoznacznie wynikało, że do takiego pogorszenia nie doszło.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono jej oczywistą zasadnością z uwagi na oczywiste naruszenie art. 227 w związku z art. 278 § 1 k.p.c., a w konsekwencji art. 11 ust. 1 w związku z art. 12 ust. 2 ustawy wypadkowej. W ocenie skarżącego, oczywiste naruszenie wskazanych przepisów postępowania polega na tym, że Sąd „najpierw dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu wiedzy medycznej, a następnie nie podzielił poglądów i wniosków biegłego zastępując je własnymi”. Mianowicie, „biegła w swojej opinii stwierdza, że ‘u ubezpieczonego nie doszło do znacznego pogorszenia obuusznego słuchu w okresie od 2008 r. do 2016 r., będącego następstwem choroby zawodowej’, gdy tymczasem Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku na stronie 9, drugi akapit, zd. 6 podnosi, że ‘niewątpliwie zgromadzony materiał dowodowy potwierdza, że w tym okresie doszło do pogorszenia’”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c.

powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wywodu prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia. Należy przy tym zwrócić uwagę, że art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie odwołuje się do oczywistego naruszenia prawa, ale do oczywistej zasadności skargi, co oznacza, że oczywista zasadność skargi może wynikać z oczywistego i kwalifikowanego naruszenia przepisu prawa, pod warunkiem jednak, że skarżący wykaże, iż uchybienie to zadecydowało o wyniku sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574).

Skarżący nie odnosi się do tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i nie wykazuje jej występowania.

Po pierwsze, w orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że jeżeli sąd drugiej instancji prowadzi dowody, to stosuje odpowiednio przepisy o postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, co wymaga powiązania zarzutu obrazy prawa procesowego z przepisami stosowanymi przez ten sąd w postępowaniu odwoławczym (por. wyrok z dnia 11 stycznia 2008 r., I PK 184/07, LEX nr 448285), której to konstrukcji skarżący nie stosuje. Już tylko to nie pozwala na ocenę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Po drugie, do obrazy art. 278 § 1 k.p.c. może dojść tylko wtedy, gdy sąd samodzielnie wypowiada się w kwestiach wymagających wiadomości specjalnych, z pominięciem dowodu z opinii biegłego (biegłych) - por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2015 r., I UK 345/14 (LEX nr 1771399). Sytuacja taka nie miała w sprawie miejsca, gdyż Sąd drugiej instancji oparł swoje ustalenia w zakresie pogorszenia się słuchu wnioskodawcy na opinii biegłego J.J., uznając ją „za miarodajną dla orzekania w sprawie”. Zdaniem tego Sądu, ocena opiniującej w postępowaniu odwoławczym biegłej B.W. co do występowania u wnioskodawcy uszczerbku na zdrowiu spowodowanego chorobą zawodową w rozmiarze 30% już od dnia 10 kwietnia 2008 r. „wkracza w domenę prawomocnie zakończonej sprawy, gdzie ustalono prawidłowość decyzji [organu rentowego] z dnia 11 lipca 2008 r. określającej 15% uszczerbek na zdrowiu” (z poczynionych w sprawie ustaleń wynika, że poprzedzające wydanie tej decyzji badanie audiometrii totalnej z dnia 13 czerwca 2008 r. wykazało ubytek dla ucha prawego - 37 dB oraz dla ucha lewego - 34 db). W konsekwencji, w ocenie Sądu odwoławczego, przedmiotem analizy pod kątem pogorszenia w zakresie stanu słuchu mogą być z dostępnych badań jedynie badanie [z dnia] 17 października 2008 r. i późniejsze”, wskazujące, że „doszło do pogorszenia progu słuchu według punktu 42 o 15%”. Natomiast kwestia oceny mocy dowodowej opinii biegłych nie leży w płaszczyźnie art. 278 § 1 k.p.c.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.